Issue- 3
27/07/2025

By; Arslan,
E-mail: havahihume@gmail.com

کاغذی نقاب

કાગઝી નકાબ

ઈસ ઈસ્યૂ મે હમ બકાયદા હમારી બાતો કા અગાઝ કરેંગે, ઈસ Issue મે સબસે પેહલે જો કત્લે આમ કા સિલસિલા શુરૂ હોને કે background Story પર નઝર ડાલેંગે.

- ## ગોધરા:-

સાબરમતી એક્સપ્રેસ ટ્રેન ૨૨ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૨ ના રોજ અમદાવાદથી અયોધ્યા માટે કાર સેવકો સાથે રવાના થઈ. એવું લાગે છે કે અયોધ્યાની આગળની યાત્રામાં, 'દાહોદ રેલ્વે સ્ટેશન પર એક ઘટના બની હતી જ્યાં કાર સેવકોએ સ્ટેશન પર મુસ્લિમ વિક્રેતાઓની દુકાને તોડફોડ અને આતંક મચાવ્યો હતો'. બીજા સંસ્કરણ મુજબ, દાહોદની ઘટના પરત ફરતી વખતે બની હતી. ઘટનાની તારીખના કોઈ સ્પષ્ટ પુરાવા નથી પરંતુ તે સ્પષ્ટ છે કે તે ઘટના બની હતી.

ઘટનાની તારીખનો ઉલ્લેખ નથી, પરંતુ તે સ્પષ્ટ છે કે તે બન્યું હતું. રુદૌલી અને દરિયાબાદ સ્ટેશનો (ફૈઝાબાદની નજીક) વચ્ચે 'બીજી એક ઘટના બની હતી જેમાં કાર સેવકોએ મુસ્લિમ મુસાફરો પર હુમલો કર્યો હતો, જેમાં નિર્દોષ મહિલાઓ અને બાળકોનો પણ સમાવેશ થતો હતો. જ્યારે કોઈ યુવકે આનો વિરોધ કર્યો, ત્યારે તેને પતરંગા અને રોજાગાંવ સ્ટેશનો વચ્ચે ટ્રેનમાંથી ફેંકી દેવામાં આવ્યો. ઘણી મહિલાઓ, ગંભીર રીતે ઘાયલ - અને લોહીથી લથપથ, રૂદૌલી સ્ટેશન પર ટ્રેનમાંથી કૂદી પડી. કાર સેવકો ઉતરી ગયા - અને પ્લેટફોર્મ પર હાજર લોકોમાંથી જેમને મુસ્લિમ તરીકે ઓળખાવ્યા હતા તેમના પર હુમલો કરવાનું શરૂ કર્યું.'

રુદૌલી સ્ટેશન પર, આવી જ અન્ય ઘટનાઓ બની, જેમ કે મુસ્લિમોને "જય શ્રી રામ!' ના નારા લગાવવા મજબૂર કરવા, કેટલાકની દાઢી ખેંચવા, જેમાં ત્રિશૂલથી છરા મારવાનો પણ સમાવેશ થાય છે. આ ઘટનાઓની ગંભીરતા હોવા છતાં, રેલ્વે અધિકારીઓ કે પોલીસ દ્વારા કોઈ તાત્કાલિક કાર્યવાહી કરવામાં આવી ન હતી; ન તો ગંભીર રીતે ઘાયલ થયેલા લોકોને હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યા હતા. એવું લાગે છે કે સ્થાનિક હિન્દુઓ અને મુસ્લિમો બંનેએ આ હુમલાની નિંદા કરી હતી અને મુસ્લિમ ધાર્મિક નેતાઓએ શાંતિની અપીલ કરી હતી અને કોઈ બદલો ન લેવો જોઈએ તેવી વિનંતી કરી હતી. (ગોધરા ઘટનાના બે દિવસ પહેલા તે જ સાબરમતી એક્સપ્રેસની પરત યાત્રા પર ૨૫ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૨ ના રોજ ફૈઝાબાદથી પ્રકાશિત જન મોરચામાં અહેવાલ - પરિશિષ્ટ ૭ ભાગ ૧ જુઓ.)

[કોઈ કારવાઈ નહિ કી ગઈ , ઓર ઉપર સે "શાંતિ કી અપીલ" મુસ્લિમો કો કી ગઈ, કી બદલા નાં લિયા જાય , શાયદ વો ભી મિલે હુએ થે?]

"જ્યારે ટ્રેન અયોધ્યાથી અમદાવાદ પરત ફરતી વખતે મુસાફરી કરી રહી હતી, ત્યારે દરેક સ્ટેશન પર ત્રિશૂલ અને લાઠીઓથી સજ્જ કાર સેવક છોકરીઓ અને છોકરાઓ ઉતરી રહ્યા હતા અને "મંદિર વહીન બનાયેંગે!", "જય શ્રીરામ!", "મુસ્લિમ ભારત છોડી દો, પાકિસ્તાન જાવો" જેવા નારા લગાવી રહ્યા હતા. "દૂધ માંગો ખીર દેંગે, કાશ્મીર માંગો તો ચીર દેંગે " (``દૂધ માંગો અને અમે તમને ખીર આપીશું, પરંતુ `કાશ્મીર માંગો અને અમે તમને કાપી નાખીશું``). ઘણા મુસાફરોને આ વર્તનથી હેરાનગતિ થઈ હતી પરંતુ તેઓ ચૂપ રહેવા મજબૂર થયા કારણ કે કાર સેવકોએ બધી અનામત બેઠકો પર કબજો કરી લીધો હતો અને ટ્રેન ખીચોખીચ ભરેલી હતી."

[ક્યાં યે "આતંકવાદ" નહી હૈ?]

૨૭ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૨ ના રોજ, ટ્રેન સવારે ૭.30 વાગ્યે (ત્રણ કલાક મોડી) ગોધરા સ્ટેશન પહોંચી. પ્લેટફોર્મ પર કેટલીક ઘટનાઓ બની હતી. એવા કેટલાક અહેવાલો હતા કે "કાર સેવકો દ્વારા એક મુસ્લિમ છોકરીની છેડતી કરવામાં આવી હતી", જેમણે તેને ટ્રેનમાં ખેંચવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. ગોધરા રેલ્વે સ્ટેશન પર મુસ્લિમ વિક્રેતાઓ દ્વારા દરમિયાનગીરીને કારણે તેણીને ટ્રેનમાં લઈ જવાનો પ્રયાસ ટળી ગયો હતો.

એક અલગ ઘટનામાં, "એક મુસ્લિમ ચા વિક્રેતા ચા વેચવા માટે એલ્યુમિનિયમ ચા કિટલી અને પ્લાસ્ટિકના કપ સાથે કોચ S-6 માં ચઢ્યો હતો. મુસાફરોએ તેની પાસેથી ચા ખરીદવાનું શરૂ કર્યું હતું પરંતુ કેટલાક કાર સેવકો દ્વારા તેનું અપમાન કરવામાં આવ્યું હતું અને તેને કોચમાંથી બહાર કાઢી મૂકવામાં આવ્યો હતો. એવું લાગે છે કે ગોધરા રેલ્વે સ્ટેશન પર ઉભી રહેલી સાબરમતી એક્સપ્રેસ ટ્રેનના કોચની છત પર કેટલાક કાર સેવકો, જેમને તેમના ભગવા માથાના પટ્ટા અને ત્રિશૂલથી ઓળખવામાં આવ્યા હતા, ચઢી ગયા હતા, તેઓએ પોતાના કપડાં ઉતારી લીધા હતા અને સ્ટેશનની સામે રહેતી મુસ્લિમ મહિલાઓ પર અશ્લીલ હરકતો કરી હતી, જેઓ સવારના કામકાજ કરવા માટે બહાર આવી હતી. ડબ્બાની અંદર અને બહાર બંને તરફથી પથ્થરમારો પણ થયો હતો.

સવારે ૭.૪૮ વાગ્યે ટ્રેન પ્લેટફોર્મ પરથી નીકળી ત્યારે, કોઈએ તેને તાત્કાલિક ચેઈન ખેંચીને રોકી દીધી. આનું સ્પષ્ટ કારણ એ હતું કે કેટલાક કાર સેવકો જે હજુ પણ પ્લેટફોર્મ પર પાછળ હતા તેઓ ટ્રેનમાં પ્રવેશી શકે. ટ્રેન લગભગ એક કિલોમીટર સુધી આગળ વધી. સિંગલ ફળિયા ખાતે ટ્રેન રોકાઈ ગઈ. શું આ કોઈ ચેઈન ખેંચવાના કારણે હતું કે અન્યથા તે સ્પષ્ટ નથી. તે સમયે એન્જિન ડ્રાઈવરે માત્ર બહારથી કોઈને ટ્રેન પર પથ્થરમારો કરતા જોયો હતો, "પરંતુ કોચ S-6 પર નહીં. ત્યારબાદ તરત જ, કોચ S-6 માં આગ લાગી. પ્રશ્ન એ છે કે આગ કેવી રીતે લાગી?"

સરકારનો મત એવો લાગે છે કે રેલ્વે સ્ટેશનની નજીક રહેતા ઘાંચી મુસ્લિમો, જે મોટી સંખ્યામાં ભેગા થયા હતા, તેમણે ટ્રેનમાં આગના ગોળા ફેંક્યા અને તેના પરિણામે આગ લાગી. સરકારી મતે, આ ઘાંચી મુસ્લિમો કાર સેવકો પર હુમલો કરવા માંગતા હતા, અને લગભગ 2,000 મુસ્લિમો ટ્રેન પર હુમલો કરવા માટે તૈયાર હતા.

આ તબક્કે એમ કહી શકાય કે ટ્રેનની સંપૂર્ણ ક્ષમતા ૧,૧૦૦ છે. પરંતુ, હકીકતમાં, તે સમયે ટ્રેનમાં લગભગ ૨,૦૦૦ મુસાફરો હતા, જેમાંથી લગભગ ૧,૭૦૦ કાર સેવકો હતા. સાબરમતી એક્સપ્રેસના કોચ S-6 ની વાત કરીએ તો, રિઝર્વેશન ક્ષમતા ૭૨ છે. જોકે, તે દિવસે તે ખીચોખીચ ભરેલો હતો. ફક્ત એક કોચ સળગાવી દેવામાં આવ્યો હતો અને તે કોચમાં પણ કોઈને ખાતરી નથી કે કેટલા મુસાફરો કાર સેવકો હતા. ટ્રેનમાં વેસ્ટિબ્યુલ કનેક્શનવાળા ૧૧ કોચ હતા અને કાર સેવકો ટ્રેનમાં ફેલાયેલા હતા. તો પછી કોઈએ કોચ S-6 ને કેમ નિશાન બનાવ્યું? જો ૨,૦૦૦ મુસ્લિમો ત્યાં ભેગા થયા હોત, શું તેઓ બીજા કોચ પર હુમલો કરી શક્યા ન હોત? ફરીથી, શું કોઈએ બીજા કોચમાંથી બહાર આવવાનો પ્રયાસ કર્યો? જો એવું માનવામાં આવે કે કેટલાક મુસાફરો, જેમાં કાર સેવકોનો સમાવેશ થાય છે, બહાર દોડી આવ્યા હતા, તો શું કોઈએ તેમના પર હુમલો કર્યો? આ બધા પ્રશ્નોનો કોઈ સંતોષકારક જવાબ નથી.

કુલ મળીને, કોચ S-6 માં 58 મૃતદેહો મળી આવ્યા હતા, જેમાંથી 26 મહિલાઓ, 12 બાળકો અને 20 પુરુષો હતા. એવું લાગે છે કે 43 વ્યક્તિઓને ઈજાઓ થઈ હતી, જેમાંથી ફક્ત 5 લોકોને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. બાકીના લોકોને નાની ઈજાઓ જેમ કે ઉઝરડા માટે સારવાર આપવામાં આવી હતી, અને તેમને જવા દેવામાં આવ્યા હતા. હોસ્પિટલમાં દાખલ કરાયેલા પાંચમાંથી એકનું મૃત્યુ થયું હતું, અને બાકીનાને 3 કે 4 દિવસ પછી રજા આપવામાં આવી હતી. લાશ ઓળખી ન શકાય તેટલી બળી ગઈ હોવાથી, શારીરિક લાક્ષણિકતાઓના આધારે કોઈની ઓળખ કરવી શક્ય નહોતી. ગોધરાના કલેક્ટરે ટ્રિબ્યુનલને જણાવ્યું હતું કે માત્ર પાંચ મૃતદેહો તેમના વ્યક્તિ પર રહેલા સામાન અથવા વસ્તુઓના આધારે ઓળખી શકાયા હતા. એક સ્થાનિક સ્ટેશન માસ્ટરની પત્ની હતી જે વડોદરા જવા માટે ગોધરાથી ટ્રેનમાં ચઢી હતી. તેના હાથમાં ધાતુનું ટિફિન બોક્સ હતું અને તેની ઓળખ થઈ ગઈ હતી. "આમ, કોઈ પણ ખાતરીપૂર્વક કહી શકતું ન હતું કે મૃતદેહો બધા કાર સેવકોના હતા."

• ગોધરા પછીની ઘટનાઓ:-

• અહમદાબાદ:-

→ ગુલબર્ગ સોસાયટી, ચમનપુરા:-

ગોધરા દુર્ઘટના પછી આ કદાચ પહેલો હત્યાકાંડ છે, જ્યારે બળી ગયેલા મૃતદેહોને ગોધરાથી અમદાવાદની સોલા સિવિલ હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યા હતા. ગુલબર્ગ સોસાયટી પર હુમલો, જે ભૂતપૂર્વ ટ્રેડ યુનિયનિસ્ટ અને કોંગ્રેસ પાર્ટીના સાંસદ અહેસાન જાફરીના ઘર હતી, ગુરુવાર, 28 ફેબ્રુઆરીના રોજ સવારે 7.30 થી સાંજે 4.30 વાગ્યા સુધી લશ્કરી ચોકસાઈ સાથે કરવામાં આવ્યો હતો. '20-25,000 લોકોના ટોળાએ અમદાવાદ શહેરના મધ્યમાં આવેલા ચમનપુરા વિસ્તારને ઘેરી લીધો હતો'. મેઘાણી નગર પોલીસ સ્ટેશનના કે.જી. એરડા દ્વારા નોંધાયેલી એફઆઈઆર પોતે જ હુમલાખોરોને રોકવામાં અથવા ફસાયેલા રહેવાસીઓને બચાવવામાં પોલીસની સંપૂર્ણ નિષ્ફળતાનું વિગતવાર વર્ણન આપે છે. એફઆઈઆરમાં સ્વીકારવામાં આવ્યું છે કે આગ અને વિનાશ તે સવારથી જ શરૂ થયો હતો. ટ્રિબ્યુનલે ગુલબર્ગ સોસાયટી હત્યાકાંડના તમામ નજરે જોનારા સાક્ષીઓની વિગતવાર જુબાનીઓ નોંધી, જેમાં એક પારસીનો પણ સમાવેશ થાય છે, જે અંત સુધી અહેસાન જાફરી સાથે હતો, જ્યારે બપોરે ૨.30 વાગ્યે, તેણે નજીકના ચાલમાંથી પોતાના ઘરમાં આશ્રય લેનારા વ્યક્તિઓને બચાવવા માટે પોતાને ટોળા સમક્ષ આત્મસમર્પણ કર્યું. ગુલબર્ગ સોસાયટી હત્યાકાંડના સૌથી આઘાતજનક પાસાઓમાંનું એક, જેમાં બે પ્રત્યક્ષદર્શીઓ અને બે અન્ય લોકોએ જુબાની આપી હતી, તે હકીકત એ છે કે અમદાવાદના પોલીસ કમિશનર પી.સી. પાંડેએ તે દિવસે સવારે ૧૦.30 વાગ્યે અહેસાન જાફરીની મુલાકાત લીધી હતી અને તેમને પોલીસ બંદોબસ્તની ખાતરી આપી હતી. સીપી પર સીધો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે કારણ કે તેમણે પોલીસ મદદ મોકલવાનું પોતાનું વચન પાળ્યું ન હતું. મેઘાણી નગર ચોકીથી મોકલવામાં આવેલા થોડા માણસો ફક્ત જોતા રહ્યા, ૭૦ વ્યક્તિઓને મોતના ભયાનક નૃત્યમાં કતલ કરીને સળગાવી દેવામાં આવ્યા હતા. પીડિતોમાંની ૧૦-૧૨ મહિલાઓ પર નિર્દયતાથી સામૂહિક બળાત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો.

ભારતીય વાણિજ્યિક શહેરના કેન્દ્રમાં સ્ત્રીઓ, બાળકો અને પુરુષો પર મૃત્યુ, અપમાન અને બદલોનો મધ્યયુગીન અને ભયાનક દિવસ જોવા મળ્યો. તે દિવસે દસથી બાર ગેસ સિલિન્ડર વિસ્ફોટ થયા હતા અને હુમલામાં શસ્ત્રાગાર તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો. ટ્રિબ્યુનલના સભ્યોએ 3 મે, 2002 ના રોજ સ્થળની મુલાકાત લીધી હતી. અમને સફેદ પાવડરવાળી સેંકડો નાની કાચની બોટલો ચારે બાજુ પથરાયેલી જોવા મળી હતી. આનો ઉપયોગ આગની અસર અને તીવ્રતા વધારવા માટે કરવામાં આવ્યો હતો અને ખાતરી કરવામાં આવી હતી કે મૃતદેહો બળીને રાખ થઈ ગયા હતા.

પ્રત્યક્ષદર્શીઓના અહેવાલો તેમજ FIR સાથે જોડાયેલ મૃત અને ગુમ થયેલા વ્યક્તિઓની સંપૂર્ણ યાદી અનુસાર, લગભગ 70 લોકો મૃત્યુ પામ્યા છે, જેમાં સોસાયટીમાંથી 49 અને બહારથી 18-20 લોકો હતા, જેઓ જાફરીના ઘરે આશ્રય લેવા આવ્યા હતા. આ સત્તાવાર રીતે ઉલ્લેખિત આંકડો નથી. (જાહેર કરાયેલ સત્તાવાર આંકડો 59 છે.) મનોજ કુમાર નામના એક હિન્દુ પાડોશીના પુરાવા પણ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા છે. તેમણે જુબાની આપી હતી કે હુમલાખોરોએ પુરુષો સાથે બાળકોને બહાર કાઢ્યા, પછી તેમના પર પેટ્રોલ છાંટીને બાળી નાખ્યા . પોલીસ ફક્ત પાછળ રહીને જોતી રહી. ફરજની આ ઘોર બેદરકારી વિશે પૂછપરછ કરવામાં આવી ત્યારે, કમિશનર પી.સી. પાંડેએ ખભા ઉંચા કરીને કહ્યું: "અમારી સંખ્યા ઓછી હતી." (The Times of India, March 2, 2002.)

સવારે લગભગ ૧૦.૩૦ વાગ્યે, પોલીસ કમિશનર પાંડે, વોર્ડ નં. ૧૯ ના કોંગ્રેસ મહામંત્રી અંબાલાલ નાદિયા અને વોર્ડ નં. ૨૦ ના કનુલાલ સોલંકી સાથે, જાફરી ગયા અને તેમને વ્યક્તિગત ખાતરી આપી કે તેઓ વધુ દળો મોકલશે અને તેમનું સંપૂર્ણ રક્ષણ કરવામાં આવશે. સીપીના રવાના થયાના પાંચ મિનિટની અંદર, સવારે ૧૦.૩૫ વાગ્યે, ગુલબર્ગ સોસાયટીની બહાર ઝહીર બેકરી અને એક ઓટોરિક્ષા સળગાવી દેવામાં આવી. ગુલબર્ગ સોસાયટી પર પથ્થરમારો સવારે ૧૧.૧૫-૧૧.૩૦ વાગ્યે શરૂ થયો. પિસ્તાળીસ મિનિટ પછી, લગભગ ૧૨.૧૫-૧૨.૩૦ વાગ્યે, ઇમારતો અને બંગલાના સંકુલની પાછળની બાજુથી ગુલબર્ગ સોસાયટી પર પથ્થરો, એસિડ બલ્બ, બોટલો અને પેટ્રોલ બોમ્બ ફેંકવામાં આવ્યા.

એક બિન-મુસ્લિમના બંગલાના ટેરેસ પરથી બપોરે ૧૨.૩૦ થી ૧૨.૪૫ વાગ્યાની વચ્ચે, મોટા પથ્થરો સહિત ભારે પથ્થરમારો થયો. આનાથી સૌથી મોટું નુકસાન થયું, કારણ કે, રહેણાંક વસાહતની અંદરથી જ આ હુમલાનો ઉપયોગ ન થયો હોત તો રહેવાસીઓ પોતાનું રક્ષણ કરી શક્યા હોત. બપોરે ૧-૧.૧૫ વાગ્યા સુધી, મોટા પથ્થરો, એસિડ બલ્બ અને સળગતા કાપડના ગોળાનો મારો ચાલુ રહ્યો. બપોરે ૧ વાગ્યાની આસપાસ, સોસાયટીના રહેવાસી યુસુફને પકડી લેવામાં આવ્યો, કાપી નાખવામાં આવ્યો અને સળગાવી દેવામાં આવ્યો.

રહેવાસીઓમાં ભય વધી ગયો હતો. આ સમય સુધીમાં જાફરીના ઘરમાં લગભગ ૮૦ લોકો હતા. બપોરે ૨.૩૦ થી ૨.૪૫ વાગ્યાની વચ્ચે "ઘુસીજાઓ" ("અંદર આવો!") ના બૂમો વચ્ચે, અચાનક સોસાયટીના પાછળના છેડે, રેલ્વે ટ્રેક પાસેનો દરવાજો તૂટી ગયો. બપોરે ૨.૩૦ થી ૨.૪૫ વાગ્યાની વચ્ચે, અહેસાન જાફરીએ, જે સ્પષ્ટપણે એક "ચોક્કસ લક્ષ્ય" હતો, પોતાને પોતાના ઘરમાંથી બહાર ખેંચી જવા દીધો. ત્યાં, તેણે ખૂબ પીડાદાયક રીતે બનાવેલા ઘરની બહાર, ૪૫ મિનિટ સુધી, તેના અંગો કાપી નાખવામાં આવ્યા અને અંતે તેનું માથું કાપી નાખવામાં આવ્યું. તેને કપડાં ઉતારીને નગ્ન કરવામાં આવ્યો અને "વંદે માતરમ!" અને "જય શ્રી રામ!" કહેવાનું કહેવામાં આવ્યું. તેણે ના પાડી. તેની આંગળીઓ કાપી નાખવામાં આવી અને તેને વિસ્તારમાં ફરાવવામાં આવ્યો, ગંભીર રીતે

ઘાયલ કરવામાં આવ્યો. ત્યારબાદ, તેના હાથ અને પગ કાપી નાખવામાં આવ્યા. ત્યારબાદ તેને કાંટા જેવા સાધનથી ગળા પકડીને રસ્તા પર ખેંચી લેવામાં આવ્યો, પછી આગમાં ફેંકી દેવામાં આવ્યો. એક માણસ જેણે પોતાનું જીવન જાહેર સેવામાં સમર્પિત કર્યું હતું, તેનો ક્રૂર અંત આવ્યો. આ હુમલામાં, જાફરી તેના ત્રણ ભાઈઓ અને બે ભત્રીજાઓ સાથે માર્યા ગયા.

આ સમયે, બપોરે ૨.૪૫ વાગ્યે, અનવર, જે એક અન્ય રહેવાસી હતો, તેની પણ હત્યા કરવામાં આવી. મુખ્ય આરોપી (જેમના નામ પછી આપીશું) નજીકના સંસાર બેકરીમાંથી લાકડાં લાવ્યો અને, ચાર અંતિમ સંસ્કાર તૈયાર કરવાનું શરૂ કર્યું. અનવરને મારી નાખવામાં આવ્યો અને પછી તેના ટુકડા કરવામાં આવ્યા અને સળગાવી દેવામાં આવ્યો. ખાસ કરીને જાફરીના ઘર પર પથ્થરમારો, અગનગોળા ફેંકવા અને સામેથી હુમલાઓનો સતત વરસાદ થયો. આ વાતની પુષ્ટિ આ દુ:ખદ હત્યાકાંડના ઘણા પ્રત્યક્ષદર્શીઓ દ્વારા કરવામાં આવી હતી, જે બધાએ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ જુબાની આપી હતી.

આ પછી, શફી મોહમ્મદ મુનાવર શેખને પણ ત્રણ ટુકડા કરી દેવામાં આવ્યા, અને સળગાવી દેવામાં આવ્યા. બપોરે 3.30 થી 4.30 વાગ્યાની વચ્ચે 10-12 મહિલાઓ પર પહેલા બળાત્કાર કરવામાં આવ્યો, પછી ગુપ્તીઓથી ટુકડા કરવામાં આવ્યા અને પછી આગમાં ફેંકી દેવામાં આવ્યા. પોલીસ આખરે સાંજે 4.30 થી 5.00 વાગ્યાની વચ્ચે પહોંચી. 5.20 વાગ્યે, લોકોને બચાવવાનો પ્રયાસ કરી રહેલી પોલીસ પાર્ટી પર પથ્થરમારો કરવામાં આવ્યો. અંતે, સાંજે 7 વાગ્યાની આસપાસ, બચી ગયેલા લોકોને પોલીસ સુરક્ષા હેઠળ વિસ્તારમાંથી બહાર કાઢવામાં આવ્યા.

જાફરી સાથે અંત સુધી રહેલી એક સાક્ષી, એક પારસી મહિલા, જેનો ૧૨ વર્ષનો પુત્ર તે દિવસથી ગુમ થયેલા લોકોમાંનો એક છે, તેણે ટ્રિબ્યુનલને વિગતવાર જુબાની આપી. આ સાક્ષીએ એક પ્રભાવશાળી સંબંધી, કાનૂની તપાસકર્તાનો, મદદ માટે સંપર્ક કર્યો અને બાદમાં પોલીસ કમિશનરને રૂબરૂ મળવા દોડી ગયા. સીપીએ સાક્ષીને ફોન કર્યો. તેણે તેણીને પૂછ્યું, "તમારા પરિવારના કેટલા લોકો ત્યાં ફસાયેલા છે?" "ત્રણ, સાહેબ," તેણીએ જવાબ આપ્યો, જેનો અર્થ એ થયો કે ત્યાં ફક્ત ત્રણ પારસી ફસાયેલા હતા તે, તેની પુત્રી અને પુત્ર - કારણ કે તેનો પતિ મેઘાણી નગર પોલીસ સ્ટેશનમાં હતો. પછી તેણીએ તેની આસપાસના અન્ય પીડિતોને જોયા, ઝડપથી પોતાને સ્વસ્થ કર્યા અને કહ્યું, "ના, અહીં ૪૦ લોકો છે." પછી તેણે સરનામું લીધું પરંતુ જ્યારે મદદ આવી ત્યારે ખૂબ મોડું થઈ ગયું હતું.

આ સાક્ષી જાફરીના મકાનના વરંડામાં હતી, જ્યારે લગભગ ૬-૭ લોકો બંધને કારણે બધું બંધ કરવા માટે પડોશમાં આવ્યા. સામે ઉભેલો એક છોકરો તેની દુકાન બંધ કરી રહ્યો હતો, પરંતુ તેઓ તેને મારવા દોડ્યા. તે મદદ માટે બૂમો પાડી રહ્યો હતો, અને ત્યાં ૬-૭ પોલીસકર્મીઓ પણ ઉભા હતા, જેઓ જોઈ રહ્યા હતા, પણ મદદ કરી નહીં. જ્યારે તેનો ભાઈ તેને મદદ કરવા આવ્યો, ત્યારે તેઓએ તેને પણ મારવાનું શરૂ કર્યું. પછી પહેલો છોકરો અંદર દોડી ગયો, તેની પાછળ એક છોકરો છરી લઈને આવ્યો. તે તેમને જોઈ શકતી હતી કારણ કે તેઓ સોસાયટીમાં હતા, પરંતુ તે જોઈ શકતી ન હતી કે બીજા છોકરા સાથે શું થયું.

આ સાક્ષીએ જાફરીને સવારે ૧૦.૩૦ વાગ્યે સીપી પાંડેને મળવા બહાર જતા જોયો. જાફરી થોડી મિનિટો પછી પાછા ફર્યા, દેખીતી રીતે તેમને ખાતરી આપી કે ટૂંક સમયમાં દળો મોકલવામાં આવશે. તેમણે અન્ય લોકોને કહ્યું કે તેમણે સીપીને કહ્યું હતું કે જો તેઓ દળો મોકલી શકતા નથી તો તેઓએ ગુલબર્ગ સોસાયટીના રહેવાસીઓને બહાર કાઢવું જોઈએ. ગુલબર્ગ સોસાયટીના વિવિધ

ઘરોના બાળકો સવારના ટ્યુશન ક્લાસમાં જઈ રહ્યા હતા ત્યારે ગભરાટમાં, માતાપિતાએ તેમને ઘરે પાછા બોલાવવા પડ્યા. હુમલાખોરોએ પહેલા બહારના બધા વાહનોને આગ ચાંપી દીધી.

ટોળા "જય શ્રી રામ!" અને "મારો ! કાપો !" ના નારા લગાવી રહ્યા હતા. ગોધરામાં તેઓએ આપણી સાથે આવું જ કર્યું. અમે અહીં પણ તેમની સાથે એવું જ કરીશું! - સાક્ષીઓ જેમણે ટ્રિબ્યુનલને ખબર પડી તે પહેલાં જ જુબાની આપી હતી કે તેઓએ હુમલા માટે દારૂગોળો તરીકે ખાલી ઘરોમાંથી ગેસ સિલિન્ડરોનો ઉપયોગ કર્યો હતો. રૂમમાં કેમિકલ છાંટવામાં આવ્યા હતા, પછી સીલ દૂર કર્યા પછી ગેસ સિલિન્ડર ફેંકવામાં આવ્યા હતા. અગ્નિના ગોળા સ્પાર્ક આપતા હોવાથી, ગેસ સિલિન્ડર બોમ્બની જેમ ફૂટ્યા. વિસ્ફોટ એટલો શક્તિશાળી હતો કે તેનાથી દિવાલો પરથી પ્લાસ્ટર ખુલી ગયું, એટલું બધું કે સ્ટીલના સળિયા ખુલ્લા થઈ ગયા. હુમલાખોરો છોકરીઓને બહાર કાઢી રહ્યા હતા અને જાફરીના ઘરમાંથી બહાર નીકળતી કોઈપણ વ્યક્તિને તલવારોથી અથવા તેમના પર કેરોસીન રેડીને અને સળગાવીને મારી રહ્યા હતા.

સવારે ૧૧ વાગ્યા સુધીમાં, સ્ત્રીઓ જાફરીના ફ્લેટમાં એકઠી થઈ ગઈ હતી, અને તેઓ પોતાનો કિંમતી સામાન લઈને આવી હતી, કારણ કે તેમને સૌથી ખરાબ પરિસ્થિતિનો ડર હતો. સાક્ષીઓએ ટોળાને કંઈક ફેંકતા પણ જોયું જે તેમના ઘરો પાસે પડ્યું અને પછી આગમાં ભડકી ગયું.

ગુલબર્ગ સોસાયટીમાં સીપીની મુલાકાત છતાં, પોલીસ આવી નહીં. જાફરી પોતાની ડાયરીમાં દર્શાવેલ તમામ પાવરફુલ લોકોને ફોન કરતા હતા ત્યારે તેઓ ચિંતાથી બહાર જોતા રહ્યા. તેમણે કોંગ્રેસમેન અમરસિંહ ચૌધરી, કમિશનર અને સ્થાનિક પોલીસ સ્ટેશનને સહિત અનેક ફોન કર્યા.

ત્યાં સુધીમાં, ટોળાએ બારીઓ તોડવાનું શરૂ કરી દીધું હતું. તેઓએ અંદર સળગતા ટાયર ફેંકી દીધા હતા અને અંદરની સ્ત્રીઓ તેમને પકડીને બહાર ફેંકી દેતી હતી. હકીકતમાં સાક્ષીના હાથ બળી ગયા હતા. ઘરમાં પાણી નહોતું કારણ કે તે બધું પીવાઈ ગયું હતું અને નીચેની ટાંકીઓમાંથી પાણી ટોળા દ્વારા બહાર નીકળી ગયું હતું. અંદર, લોકોએ તે ભયંકર બે કલાકમાં પોતાને બચાવવા માટે શક્ય તેટલું બધું કર્યું. તેઓએ કાર્પેટ ફાડી નાખ્યા જેથી આગ ન લાગે.

બપોરે લગભગ ૨-૨.30 વાગ્યે, ફોન કાપી નાખવામાં આવ્યો. ત્યાં સુધીમાં જાફરીએ ટોળાને માફી માટે વિનંતી કરવાનું શરૂ કરી દીધું હતું - તે ગુજરાતીમાં બોલી રહ્યો હતો - અને તેમને કહેવા લાગ્યો હતો કે તેમને જવા દો. તેણે કહ્યું કે ગુલબર્ગના બધા રહેવાસીઓ કોઈ પણ વસ્તુ વિના ચાલ્યા જશે, ફક્ત તેમના જીવન. તેઓએ કહ્યું, “તમે અમારા માતાપિતા, અમારી બહેનોને બાળી નાખ્યા, તેથી અમે તમને નહી છોડીએ” પારસી મહિલાએ તો કહ્યું, "હું પારસી છું ... અમે ન તો હિન્દુ છીએ કે ન તો મુસ્લિમ," જેના જવાબમાં તેઓએ જવાબ આપ્યો, "અમે કોઈ પારસી કે બીજું કંઈ જાણતા નથી." તે સમયે તેઓ ખૂબ જ ખૂની મૂડમાં હતા. તેઓ પહેલા બધા ઘરોમાં રસોડાને બાળી રહ્યા હતા. લગભગ ૩ વાગ્યે, તેઓએ આ સાક્ષી અને તેની ૧૧ વર્ષની પુત્રી પર પેટ્રોલ પણ છાંટી દીધું. તેઓ પ્લાસ્ટિકની થેલીઓમાં પેટ્રોલ લાવ્યા હતા અને તેઓએ તેમના પર થેલીઓ ફેંકી દીધી જેથી તેઓ પેટ્રોલથી પલળી ગયા. આ સમય સુધીમાં જાફરીના ઘરનો ફક્ત એક જ ઓરડો આગમાં નહોતો, પણ બાકીનાં ધુમાડાથી ભરેલા હતાં.

ઘણા લોકો શ્વાસ રૂંધાવાને કારણે ઢળી પડ્યા. બધે મહિલાઓ અને બાળકોના મૃતદેહ હતા. ઘણા લોકો ધુમાડાને કારણે ગુંગળામણથી મૃત્યુ પામ્યા. ફક્ત કેટલાંક મજબૂત અને નસીબદાર લોકો જ બચી શક્યા. પોલીસ લગભગ 4.30 વાગ્યે આવી. જ્યારે પીડિતોને પોલીસ દ્વારા બહાર કાઢવામાં આવ્યા, ત્યારે ટોળાએ વાન પર પથ્થરમારો કર્યો. તે સમયે PI પઠાણે હવામાં ગોળીબાર કરવાને બદલે ભીડ પર ગોળીબાર કરવાનો આદેશ આપ્યો. જો તેમણે ગોળીબાર ન કર્યો હોત અને ભીડને થોડી વિખેરી નાખી હોત, તો બાકીના લોકો પણ મરી ગયા હોત. જ્યારે તેઓ વાનમાં ચઢ્યા ત્યારે પણ, પીડિતો સાથે ફક્ત ડ્રાઇવર હતો; બીજો કોઈ પોલીસકર્મી નહોતો.

સમગ્ર કેસના 21 સાક્ષીઓ છે જેઓ અન્ય માનવાધિકાર અને તથ્ય શોધક ટીમો સમક્ષ પોતાના જુબાનીઓમાં સુસંગત રહ્યા છે. આ દરેકે ક્રૂર હિંસામાં 1-7 પરિવારના સભ્યો ગુમાવ્યા છે. ટ્રિબ્યુનલને આ ઘટનાના વિગતવાર રેકોર્ડ, એફઆઈઆર વગેરેનો લાભ મળ્યો, જે "કોમ્યુનલિઝમ કોમ્બેટ નરસંહાર ગુજરાત 2002" ના અંકમાં પ્રકાશિત થયા હતા. પ્રથમ હુમલો કરનારા સાક્ષીઓ દ્વારા ઓળખાયેલા આરોપીઓ છે: ગિરીશ પ્રભુદાસ શર્મા, ભરત રાજપૂત, કપિલકુમાર મુન્ના. ભરત રાજપૂતે અચ્યુબને ચાકુ માર્યું હતું.

ઘણા પ્રત્યક્ષદર્શીઓએ સીપીને જાફરી સાથે વાત કરતા જોયા. "તેમણે જાફરીને કહ્યું, "અમે તમારા માટે બધી વ્યવસ્થા કરી રહ્યા છીએ અને વધારાની પોલીસ ફોર્સ મોકલી રહ્યા છીએ - તમે ચિંતા ન કરો." જાફરી સાહેબે પાંડે સાહેબને કહ્યું, "જો તમે અમારા માટે વ્યવસ્થા ન કરી શકો અને જો તમારી પાસે પૂરતા માણસો ન હોય, તો અમને અહીંથી દૂર જવાની વ્યવસ્થા કરો - ફક્ત અમને જણાવો." "કમિશનરની ગાડી એક બાજુથી રવાના થયાના થોડીવારમાં જ, બીજી બાજુથી એક ટોળું આવ્યું અને પથ્થરમારો શરૂ કર્યો. અસારવા બાજુથી, ભૂતપૂર્વ કોર્પોરેટર અને ભાજપ કાર્યકર, ચુનીલાલ પ્રજાપતિ, ટોળાનું નેતૃત્વ કરી રહ્યા હતા, મુસ્લિમોને ગાળો આપી રહ્યા હતા અને બૂમો પાડી રહ્યા હતા, "મારી નાખો! કતલ કરો! જુઓ ગોધરામાં તેઓએ શું કર્યું... તેમણે આપણા હિન્દુઓને મારી નાખ્યા છે, તો હવે બધાને મારી નાખો, તેમના સમાજનો નાશ કરો....

ઓમનગર તરફથી, કોંગ્રેસના ભૂતપૂર્વ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલર, મેઘસિંહ દુબસિંહ, ટોળાનું નેતૃત્વ કરી રહ્યા હતા, જેણે પણ પથ્થરમારો શરૂ કર્યો હતો.જાફરીએ છેલ્લી ચૂંટણીમાં દુબસિંહને ટિકિટ મળવાનો વિરોધ કર્યો હતો.
આસપાસની ચાલીઓમાંથી મુસ્લિમો પણ રક્ષણ માટે સોસાયટીમાં આવ્યા હતા. ગુલબર્ગ સોસાયટીની પાછળ એક રેલ્વે લાઇન છે, અને તે બાજુથી, જ્યાં નોકરોના ક્વાર્ટર છે, ત્યાંથી લગભગ 5-6,000 લોકોનું ટોળું આવ્યું. તેમનું નેતૃત્વ જગરૂપ સિંહ રાજપૂત કરી રહ્યા હતા, જે જ્યારે ભાજપ નગરપાલિકામાં બહુમતી ધરાવતો હતો ત્યારે અમદાવાદના ડેપ્યુટી મેયર હતા.
પથ્થરમારો પાછળથી પણ શરૂ થયો. આમ, ગુલબર્ગ સોસાયટીની ચારેય બાજુથી પથ્થરમારો ચાલુ હતો.

જાફરી સાહેબે તે દિવસે 200 થી વધુ ફોન કર્યા. તેમણે પી.સી. પાંડે, ગાંધીનગરમાં અમરસિંહ ચૌધરી, નરેશ રાવલ અને મુખ્યમંત્રી અને ગૃહમંત્રીને પણ ફોન કર્યા. એક સાક્ષીના જણાવ્યા મુજબ, "બપોરે લગભગ 2:30 વાગ્યે, જાફરી સાહેબ, જે તેમના દરવાજા પર હાથ જોડીને ઉભા હતા, તેમને ચાર માણસોએ બહાર કાઢ્યા. તેમને બહાર કાઢનારા ચાર લોકો હતા: ચમનપુરામાં કેબલ ઓપરેટર નારાયણ કાબરા, ભૈયાજી, રાજસ્થાન કરિયાણાની દુકાનના માલિકનો પુત્ર મનીષ જૈન અને ચંપાબેનનો પુત્ર કૃષ્ણ. (પ્રત્યક્ષદર્શીઓએ પોલીસ તપાસ દરમિયાન આપેલા નિવેદનોમાં આ નામો પણ નોંધ્યા છે.) જ્યારે તેઓ તેમને બહાર કાઢતા હતા, ત્યારે તેઓ તેમને તલવારથી કાપી રહ્યા હતા અને તેમના ત્રણ ટુકડા કરી નાખ્યા હતા. જાફરી સાહેબને સળગાવ્યા પછી, અંદર આવેલા લોકોએ ટાયર વગેરે સળગાવવાનું શરૂ કરી દીધું. તેઓએ જાફરી સાહેબના ઘરના બધા દરવાજા તોડી નાખ્યા અને ચારે

બાજુથી આગ લગાવી દીધી. ત્યાં 35 બાળકો હતા અને દરેક વ્યક્તિ હાથ જોડીને ભીખ માંગી રહ્યા હતા પણ તેઓ બહાર નીકળી શક્યા નહીં. લગભગ 3.15 વાગ્યા સુધીમાં, જાફરીનું ઘર ધુમાડાથી ભરાઈ ગયું હતું અને તેમની સલામતી માટે અંદર ફસાયેલા બધા લોકોને શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડી રહી હતી.

અંદરથી કેટલીક મહિલાઓને આ બહાને લલચાવીને બહાર કાઢવામાં આવી હતી કે તેમને સુરક્ષિત રાખવામાં આવશે. ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ જુબાની આપનારા સાક્ષીઓએ દિનેશ પ્રભુદાસ શર્માને જોયો, જે તલવાર લઈને યુસુફની હત્યા કરી રહ્યો હતો. લાથિયાએ જ એક સાક્ષીની ભત્રીજીના કપડાં ફાડી નાખ્યા, તેના પર બળાત્કાર કર્યો અને પછી તેની હત્યા પણ કરી. લાલા મોહનસિંહ દરબાર, જે અગાઉ આગ લગાડવાની ઘટનાઓમાં પણ સામેલ હતા, તેમણે બીજી એક મહિલાની હત્યા કરી.

સાંજે લગભગ 4:45 વાગ્યે, નાના બગીચાના પાછળના ભાગમાં એક કેબિનમાં છુપાયેલા એક સાક્ષીએ "ભાગી જાઓ, ભાગી જાઓ!" ના બૂમો સાંભળી અને અનુમાન લગાવ્યું કે પોલીસ આવી ગઈ છે. આ સાક્ષીએ એસીપી ટંડનને જાફરીના ઘરમાં ફસાયેલા કેટલાક લોકોને બચાવવા કહ્યું, જેઓ ગૂંગળામણથી પીડાઈ રહ્યા હતા, પરંતુ તેઓ કંઈ પણ કરવા તૈયાર ન હતા. આ હુમલો એટલી કાળજીપૂર્વક આયોજન કરવામાં આવ્યો હતો કે જાફરીના ઘર અને બગીચામાં તેમજ પડોશી ઘરોમાંના ટાંકીઓમાંથી પાણી પણ ખાલી કરી દેવામાં આવ્યું હતું જેથી આગ બુઝાઈ ન શકે. આગ ફેલાઈ રહી હોવા છતાં, ACP એ કોઈનો જીવ બચાવવા માટે કોઈ હસ્તક્ષેપ કર્યો નહીં. પોલીસ પહોંચ્યાના અડધા કલાક પછી, લગભગ 5:15 વાગ્યે, જાફરીના ઘરની અંદર ગેસ સિલિન્ડરો ફાટ્યા.

જે લોકો ફસાયેલા રહ્યા અને ભાગી ન શક્યા, તેઓ મૃત્યુ પામ્યા. ૩૦-૩૫ મહિલાઓ અને બાળકો બળીને રાખ થઈ ગયા. ગુલબર્ગ સોસાયટી હત્યાકાંડમાં ગુજરાત રાજ્ય અને તેની પોલીસની સ્પષ્ટ સંડોવણીને ઓછી કરી શકાતી નથી. મુખ્યમંત્રી, ગૃહમંત્રી, સીપી, બધાને જાફરીએ જ બોલાવ્યા હતા. આ હુમલો સાત કલાક સુધી ચાલ્યો અને પછી જાફરીએ પોતાને હત્યારાઓને સોંપી દીધા. પાંચ કલાક સુધી તે ક્રૂર અને 'તીવ્ર' હતો. ગુલબર્ગ સોસાયટી, ચમનપુરા, અમદાવાદ શહેરના હૃદયમાં છે, રાજ્યના દૂરના વિસ્તારમાં નહીં. ગુનેગારોએ કરેલા 'ગુનાઓમાં કેટલો ભયાનક આનંદ માણ્યો તે ૨૮ ફેબ્રુઆરીની સાંજે કેટલાક રહેવાસીઓએ જે જોયું તેમાં સ્પષ્ટ હતું. જ્યારે કેટલાક સાક્ષીઓ તે સાંજે પાછળથી આ વિસ્તારમાં પાછા ફર્યા, ત્યારે તેઓએ 'પડોશના ગુંડાઓને મૃતકોની ખોપરી સાથે 'ક્રિકેટ રમતા' જોયા. મદદ માટે અસંખ્ય પ્રયાસો અને વિનંતીઓ કર્યા પછી, દિવસના અજવાળામાં અને કલાકો સુધી ચાલેલી આ હત્યાકાંડ, મુખ્યમંત્રી મોદીના શાસનકાળમાં ગુજરાતમાં શાસનની ગુણવત્તા પર એક દયનીય અને ભયાનક પ્રતિબિંબ છે.

આ સાક્ષીઓ દ્વારા જાફરી સામે મોદી દ્વારા વ્યક્તિગત બદલો લેવાનો મજબૂત કેસ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે સીપી પાંડે પર વ્યક્તિગત રીતે આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે કારણ કે તેમણે પોતાની મરજીથી કે ઉપરથી આદેશ પર વધુ દળો મોકલવામાં નિષ્ફળ રહ્યા હતા, જોકે તેઓ જાણતા હતા કે તે દિવસે સવારે 10.30 વાગ્યે ગુલબર્ગ સોસાયટીની મુલાકાત લીધી ત્યારે પરિસ્થિતિ કેટલી ખરાબ હતી.

ગુલબર્ગ સોસાયટી કમ્પાઉન્ડમાં પહેલું ઘર દયારામ મોચીનું છે. તેમના બે પુત્રો પોલીસ દળમાં છે અને એક શિક્ષક છે. તેમનું એક માળનું ઘર હતું, પરંતુ છેલ્લા 7 વર્ષોમાં, તેમના પુત્રો પોલીસમાં જોડાયા પછી, તેમણે બે વધુ માળ ઉમેર્યા. તેમના ટેરેસ પરથી આખી સોસાયટીનો નજારો દેખાય છે. જ્યારે પથ્થરમારો થઈ રહ્યો હતો, ત્યારે તેમણે ટોળાને જાણ કરી કે સોસાયટીમાં ફક્ત થોડા

જ લોકો છે, તેથી તેઓએ ડરવું જોઈએ નહીં અને ફક્ત અંદર દોડી જવું જોઈએ. તેમના ઘરમાંથી જ લોકો પથ્થરમારો કરી રહ્યા હતા. પીડિત-બચી ગયેલા લોકોને લાગ્યું કે આ ઘરમાં પ્રવેશ મેળવવાની મંજૂરી હોવાથી હુમલો સરળ અને શક્ય બન્યો.

ટ્રિબ્યુનલ દયારામ મોચી અને તેની પત્નીને મળી, જેમણે દાવો કર્યો કે તેમનું ઘર પણ લૂંટાયું હતું અને બધી લૂંટ એવા લોકો દ્વારા કરવામાં આવી હતી જેમનું એકમાત્ર કામ લૂંટ છે અને જેઓ કોઈ ધર્મ જાણતા નથી. આ સાક્ષી અને તેની પત્નીએ કહ્યું કે છેલ્લા 12 વર્ષથી ગુલબર્ગ સોસાયટીના અન્ય રહેવાસીઓ સાથે તેમના સારા સંબંધો હતા. ટોળું સવારે 9 વાગ્યાની આસપાસ આવ્યું અને આખી સોસાયટીને ઘેરી લીધી. તેઓ પણ ડરી ગયા હોવાથી તેઓ નજીકની શાળામાં ગયા અને શાંતિથી બેસી ગયા. તેમણે કહ્યું કે તે પછી તેમને ખબર નહોતી કે શું થયું. આ સાક્ષીઓએ કહ્યું કે ટોળું જાણતું હતું કે મોચી હિન્દુ હતા અને તેથી, તેમનું ઘર લૂંટાઇ ગયું હોવા છતાં, તેમના પર શારીરિક હુમલો કરવામાં આવ્યો ન હતો. મોચીએ કહ્યું કે એકવાર વિશાળ ટોળાએ દિવાલ તોડી નાખી, પછી તેઓ ટોળાને તેમના ટેરેસ પર જતા અટકાવી શક્યા ન હતા. તેમણે જોયું કે ઇમારત ખાલી હતી તેથી તેઓ દોડી આવ્યા. તેમણે કહ્યું કે જો તેમણે તેમને રોકવાનો પ્રયાસ કર્યો હોત, તો તેમને પણ માર મારવામાં આવ્યો હોત. મોચીઓ કોઈને ઓળખતા નહોતા. મોચીના બે દીકરા જે પોલીસમાં છે તે સમયે બંને ફરજ પર હતા, એક દરિયાપુરમાં અને બીજો શાહીબાગમાં. એક ડ્રાઇવર છે અને બીજો કોન્સ્ટેબલ છે. ત્રીજો ટ્યુશન આપવા ગયો હતો.

મોચીની પત્નીએ કહ્યું કે ઘરે ફક્ત દંપતી અને તેમની ત્રણ પુત્રવધૂઓ જ હતા. તેમના પૌત્રો ગુલબર્ગના રહેવાસી (જેમણે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પણ રજૂઆત કરી હતી) ના ઘરે ટ્યુશન લઈ રહ્યા હતા, અને જ્યારે ટોળું આવ્યું ત્યારે તેઓ બાળકોને પાછા લાવવા દોડ્યા કારણ કે તેઓ તેમને પહેલા જોનારાઓમાંના એક હતા. પોલીસે મોચીના ઘરમાંથી ખુરશીઓ લીધી. <u>ટોળું ખૂબ મોટું હોવા છતાં ત્યાં ફક્ત 4-5 પોલીસકર્મીઓ હતા.</u> પોલીસ મોબાઇલ વાન ખૂબ પાછળથી આવી. આખી ઘટના સવારે 9:30 વાગ્યે શરૂ થઈ, પરંતુ 12 વાગ્યા પછી પરિસ્થિતિ ખૂબ જ ખરાબ થઈ ગઈ. મોચી સવારે 9:30 વાગ્યે રસ્તાની પેલે પાર શાળામાં ભાગી ગયા. ત્યારબાદ, તેઓએ ફક્ત ધુમાડો જોયો અને બીજું કંઈ જોયું નહીં. તે સ્પષ્ટ લાગે છે કે તેમને પોતાનો જીવ બચાવવાની છૂટ આપવામાં આવી હતી કારણ કે તેઓ મુસ્લિમ ન હતા.

જાફરીના નજીકના સાથી એવા અન્ય એક સાક્ષીએ મુખ્યમંત્રી અને પોલીસ દ્વારા વ્યાપકપણે પ્રસારિત થયેલી વાર્તાને નકારી કાઢી હતી: કે જાફરીએ ભીડ પર ગોળીબાર કર્યો હતો. આ સાક્ષી સ્પષ્ટ હતો કે આ હુમલામાં ગુલબર્ગ સોસાયટી એકમાત્ર નિશાન હતી. તેમણે કહ્યું કે અગાઉના રમખાણો (૧૯૬૯) માં પણ ગુલબર્ગ સોસાયટી પર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો પરંતુ પછી અન્ય જગ્યાએ મુશ્કેલી ઉભી થઈ હતી - જેમ કે ચમનપુરા, પડોશી અસારવા અને ચકલા. આ વખતે તેઓ સીધા ગુલબર્ગ આવ્યા અને આ સોસાયટી પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું. તે સ્પષ્ટ દેખાય છે કે ગુલબર્ગ પૂર્વ-યોજિત યોજના અને હુમલાનું કેન્દ્ર હતું. કેટલાક સાક્ષીઓએ જાફરી સામે મુખ્યમંત્રી મોદીના સ્પષ્ટ વ્યક્તિગત બદલાની વાત પણ કરી હતી, જેના કારણે જાફરીને ખાસ નિશાન બનાવવામાં આવ્યું હતું - અને તેમની મૃત્યુ, હત્યાની રીત, વગેરે કાળજીપૂર્વક આયોજન અને અમલમાં મૂકવામાં આવ્યા હતા.

ગોધરા દુર્ઘટનાના થોડા દિવસો પહેલા જ સાક્ષી જાફરી સાથે રાજકોટ ગયો હતો, જ્યાં મુખ્યમંત્રી પેટાચૂંટણી લડી રહ્યા હતા. આ સાક્ષીને સ્પષ્ટપણે લાગ્યું કે જાફરી સામે મુખ્યમંત્રીનો વ્યક્તિગત બદલો અને બદલો એ ભયંકર હત્યાકાંડમાં વ્યક્ત થયો જેણે સમગ્ર ગુલબર્ગ સમાજને બરબાદ કરી દીધો. જાફરીએ મોદી વિરુદ્ધ પ્રચાર કર્યો. રાજકોટમાં એક જાહેર સભામાં, તેમણે લોકોને

વિનંતી કરી હતી કે તેઓ તેમને મત ન આપે કારણ કે તેઓ RSSના માણસ હતા, અને કોંગ્રેસને મત આપે. ચૂંટણી 23 ફેબ્રુઆરી, 2002 ના રોજ થઈ હતી.

ચૂંટણીના પાંચ દિવસ પછી, 28 ફેબ્રુઆરીના રોજ, જ્યારે પૂર્વયોજિત હુમલો કરવામાં આવ્યો, ત્યારે જાફરીએ મદદ માટે તત્પરતાથી વિવિધ લોકોને 200 જેટલા ફોન કર્યા. સાક્ષીએ જણાવ્યું કે, તેમણે મુખ્યમંત્રી મોદી, ગૃહમંત્રી ગોરધન ઝડફિયા અને કેન્દ્રીય ગૃહમંત્રી લાલકૃષ્ણ અડવાણીને પણ ફોન કર્યો. જાફરીએ દિલ્હીમાં સોનિયા ગાંધીને ફેક્સ પણ મોકલ્યો હતો. અમદાવાદમાં તેમણે મેયર હિંમતસિંહ પટેલ અને બદરુદ્દીન શેખ (અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની સ્થાયી સમિતિના અધ્યક્ષ) ને ફોન કર્યો. જ્યારે જાફરીએ મુખ્યમંત્રી મોદીને ફોન કર્યો, ત્યારે તેમને કઠોર પ્રતિભાવ મળ્યો. મદદ માટે તેમની અરજી પર મોદીના ઠંડા બેદરકારીભર્યા પ્રતિભાવ પછી જ જાફરીએ બધી આશા ગુમાવી દીધી અને પોતાને મારવા માટે સોંપી દીધા, સાક્ષીએ ઉમેર્યું.

ટ્રિબ્યુનલે ધૂપસિંહ ની ચાલી, જનકબહેન ની ચાલી, ચંદુલાલ ચાલી અને સંતુકબહેન ની ચાલીના પીડિત-બચી ગયેલા લોકોના નિવેદનો પણ નોંધ્યા. આ નીચલા મધ્યમ વર્ગના મકાનો છે, જ્યાંથી 70 રહેવાસીઓ ગુલબર્ગ સોસાયટીમાં, જાફરીના ઘરે સહાય માટે ભાગી ગયા હતા, તેઓ વિચારતા હતા કે તેઓ પહેલાની જેમ ત્યાં સુરક્ષિત રહેશે. અમદાવાદમાં અગાઉ થયેલી હિંસા દરમિયાન, જાફરી તેમનું રક્ષણ કરવામાં સક્ષમ હતા. પરંતુ આ વખતે નહીં. જ્યારે ટ્રિબ્યુનલે તેમની જુબાનીઓ નોંધી હતી, ત્યારે આ વ્યક્તિઓ અમદાવાદના વિવિધ કેમ્પોમાં રહેતા હતા. તે આઘાતજનક છે કે દુર્ઘટનાના મહિનાઓ પછી પણ હજુ પણ ઘણા લોકો ગુમ છે, અને રાજ્ય દ્વારા મૃતકોની યોગ્ય ગણતરી કરવામાં આવી નથી. તે ગુજરાત હત્યાકાંડમાં થયેલા જાનહાનિ, શ્રદ્ધા અને ગૌરવના ભયંકર નુકસાન પ્રત્યે ગુજરાત સરકારના વલણને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

૩ મેના રોજ ગુલબર્ગ સોસાયટીની મુલાકાત લીધી ત્યારે, આખી સોસાયટી 'હજુ પણ ભયાનક સ્થિતિમાં હતી. ઘરો સંપૂર્ણપણે નાશ પામ્યા હતા, ઘરોમાં બીમ, લોખંડના સળિયા અને પંખા વાંકાચૂકા , ખોખલા પડી ગયા હતા. સામેની ભગવતીનગર સોસાયટીમાં હિન્દુઓ રહે છે, છતાં આ વ્યક્તિઓ હુમલામાં સામેલ નહોતા. આ જ હુમલામાં, સોસાયટીની એક બાજુ, રસ્તા પર ખુલતી દુકાનો અને શોરૂમ પણ લૂંટી લેવામાં આવ્યા હતા અને નાશ પામ્યા હતા. નજીકમાં એક પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ અને એક નાની ફેક્ટરી, જે મુસ્લિમોની હતી, પણ આ જ હાલતમાં હતી.

મેઘાણી નગર પોલીસ સ્ટેશનના સિનિયર ઇન્સ્પેક્ટર કે.જી. એરડા દ્વારા દાખલ કરાયેલી પહેલી એફઆઈઆરમાં ૧૦ વ્યક્તિઓ અને ૨૦-૨૫,૦૦૦ લોકોના ટોળાને આરોપી તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. ૨૮ ફેબ્રુઆરીના રોજ, હિંસા સવારે ૧૦.૩૦ થી સાંજે ૬ વાગ્યા સુધી ચાલુ રહી. તે જ દિવસે રાત્રે ૮.૪૫ વાગ્યે ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી. એફઆઈઆરમાં લાગુ કરાયેલી કલમો છે: આઈપીસીની કલમ ૧૪૩, ૧૪૧, ૧૪૮, ૧૪૯, ૩૦૨, ૩૩૨, ૩૨૩, ૩૩૬, ૩૩૭, ૪૩૫, ૪૩૬, ૪૨૭, ૧૮૬, ૧૮૮, આઈપીસીની ૧૨૦(બી), બોમ્બે પોલીસ એક્ટની કલમ ૧ અને આર્મ્સ એક્ટની કલમ ૨૫(૧) (એ) અને (બી). કલમ ૩૭૬ (બળાત્કાર) સિવાય, બધી સંબંધિત કલમો લાગુ કરવામાં આવી છે. <u>પોલીસ ગોળીબારમાં હિંસક ટોળાના અઢાર વ્યક્તિઓ ઘાયલ થયા હતા. જોકે, પોલીસ દ્વારા આ નોંધવામાં આવી નથી.</u> ૨ માર્ચે, એક નવી કલમ ઉમેરવામાં આવી હતી. દાખલ કરાયેલી પહેલી એફઆઈઆર (નંબર ૬૧/૨૦૦૨) માં, આઈપીસીની કલમ ૩૯૫, ૩૯૬, ૩૯૭ (લૂંટ) હેઠળના ગુનાઓ પણ ઉમેરવામાં આવ્યા હતા. પછી, ૧૨ માર્ચે, કેટલીક

વધુ કલમો ઉમેરવામાં આવી હતી: ૩૯૮, ૨૯૫(એ), ૧૫૩(એ)(૧), ૧૫૩(એ)(૨)(બી), અને આઈપીસીની ૧૮૮ અને બોમ્બે પોલીસ એક્ટની કલમ ૩૭(૧).

પોલીસ સ્ટેશન નંબર ૪/૫/૨૦૦ ના સિનિયર ઇન્સ્પેક્ટર કે.જી. એરડા દ્વારા દાખલ કરાયેલી પહેલી એફઆઈઆરમાં લખ્યું છે કે,
`જે દિવસે વીએચપીએ ગુજરાત બંધનું આયોજન કર્યું હતું તે દિવસે પ્રત્યક્ષદર્શીઓએ ગિરીશ, રમેશ ધૂલચંદ , મંગલલાલ ધુલચંદ જૈન (આદિનાથ કિરાણા સ્ટોર), આશિષ ચુનાવાલાના પુત્ર રમેશ (સાધના સ્ટોર), મુકેશ મોચી, ગબ્બર, અલ્પેશ, ઘૂંગરુવાલા (વાળવાળા) , જેના વાળમાં દારૂ ધાંધિયા હતા, દીપક ઉર્ફે પ્રદીપ (ભાજપ કાર્યકર)... ગેરકાયદેસર સશસ્ત્ર સભાના આરોપી, મુસ્લિમોની માલ-મિલ્કત (મિલકત અને કમાણી) કેરોસીનથી સળગાવી દેવામાં આવી હતી, ૧૮ મુસ્લિમોના ટુકડા કરવામાં આવ્યા હતા અને બાળી નાખવામાં આવ્યા હતા, ૨૪ લોકોને જીવતા સળગાવી દેવામાં આવ્યા હતા. પોલીસ અને મુસ્લિમો બંને પર પથ્થરોથી હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો, પેટ્રોલ બોમ્બ, એસિડ બોમ્બ અને વાહનો ટોળા દ્વારા સળગાવી દેવામાં આવ્યા હતા.'

પોતાની બીજી FIRમાં અધિકારી કહે છે: "મેઘાણી નગર હેઠળ, એક ઇન્ચાર્જ ઇન્સ્પેક્ટર, બે પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, બે સબ-ઇન્સ્પેક્ટર, 42 હેડ કોન્સ્ટેબલ અને 80 પોલીસ કોન્સ્ટેબલ અને 3 મહિલા પોલીસ કોન્સ્ટેબલ છે. તે દિવસે, બે પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, છ સબ-ઇન્સ્પેક્ટર, 55 હેડ કોન્સ્ટેબલ, 62 પોલીસ કોન્સ્ટેબલ હતા; મહિલા પોલીસ માટે, એક પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, એક સબ-ઇન્સ્પેક્ટર, છ હેડ કોન્સ્ટેબલ, છ અને ત્રણ પોલીસ કોન્સ્ટેબલ ફરજ પર હતા. પેટ્રોલિંગમાં એક પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, 5 હેડ કોન્સ્ટેબલ, 34 પોલીસ કોન્સ્ટેબલ અને એક મહિલા કોન્સ્ટેબલ હતા."

૨૭ ફેબ્રુઆરીના રોજ, જ્યારે VHP કાર સેવકો મર્યા, ત્યારે સમગ્ર રાજ્ય તંગ હતું અને ત્યારથી શહેરના વિવિધ સ્થળોએ ખાસ બંદોબસ્ત કરવામાં આવ્યો હતો. ૨૮ ફેબ્રુઆરીના રોજ સવારે ૭ વાગ્યે, મેઘાણી પોલીસ સ્ટેશનને CP તરફથી અમને બધાને ઉભા રહેવાનો આદેશ મળ્યો. અમે મેઘાણી વિસ્તારમાં બંદોબસ્તનું આયોજન કર્યું: ચમનપુરા, ચકલા, ગુલબર્ગ સોસાયટી, ધુપસિંહ ચાલી, રત્નનગર ચાર રસ્તા, રામનગર ન્યૂ ક્રોસિંગ, મેઘાણી નગર બસ સ્ટેન્ડ, ન્યૂ મેંતા બારી, મીના બજાર અને રશ્મિ નગર સોસાયટી.

ફરજ પર મોબાઇલ પોલીસ સબ-ઇન્સ્પેક્ટર, બી.સી. ડામી, રમેશ ભાઈ, હેડ કોન્સ્ટેબલ, નાથાભાઈ, પોલીસ કોન્સ્ટેબલ સુરેશભાઈ અને નરજીભાઈ, હેડ કોન્સ્ટેબલ ભૂપેન્દ્ર અને શૈલેષ સિંહ હતા. પોલીસ ટુકડી જરૂર મુજબ હતી અને ટીયર ગેસના શેલથી સજ્જ હતી. મેઘાણી નગરમાં પૂરતો બંદોબસ્ત હતો. ૨૮ ફેબ્રુઆરીના રોજ સવારે ૭ વાગ્યે, ટોળાએ ગાદલાની દુકાન, બેકરી અને સાયકલની દુકાન પર હુમલો કરવાનું શરૂ કર્યું. તેઓ બધી દુકાનો તોડી રહ્યા હતા અને વસ્તુઓનો નાશ કરી રહ્યા હતા અને તેમને બાળી રહ્યા હતા. આ તબક્કામાં, પોલીસે ભીડને વિખેરી નાખી.

[પોલિસ કેહ રહી હૈ, કી "અમે પૂરતા હતા" "પોલીસે ભીડને વિખેરી નાખી" , લેકિન સાક્ષી કહેતે હૈ કિ વો બસ ખડે દેખ રહે થે, યા ફિર ઉન્હોને " ભીડને વિખેરી નાખી", ઉનકા કામ ખતમ હોને કે બાદ?, જૈસે હમને થોડે હિ ઉપર દેખા, વો દિનમે બસ ખડે હુએ દેખ રહે થે, ઓર શામ કો આકર કુછ કોશિશ કી]

"પેટ્રોલિંગ ચાલુ હતું ત્યારે બપોરે ૧૩.30 વાગ્યે ઓમનગર, ચકલા રોડ અને મેઘાણી નગર - બધી દિશાઓથી એક વિશાળ ટોળું આવ્યું. મેં મોબાઇલ પર પોલીસને ફોન કર્યો. ટોળા પાસે તલવાર, લાકડી, પાઇપ અને કેરોસીન હતા અને તેઓ જય શ્રી રામ!' ના નારા લગાવી રહ્યા હતા. ટોળું ૨૦-૨૫,000 લોકોનું હતું. અમે પોલીસકર્મીઓ ટોળાને વિખેરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા હતા. અમે જાહેર જાહેરાત સિસ્ટમનો ઉપયોગ કરી રહ્યા હતા અને કહી રહ્યા હતા કે 'તમે ગેરકાયદેસર સભા છો'. ટોળાએ ચેતવણીઓ પર કોઈ ધ્યાન આપ્યું નહીં. આ સમય સુધીમાં તેઓ વધુ હિંસક બની ગયા. બેકરીઓ, સાયકલની દુકાન, ઇલેક્ટ્રિક દુકાનો, ગાદલાની દુકાનો, ફર્નિચરની દુકાનો અને વાહનો સંપૂર્ણપણે નાશ પામ્યા હતા. ટોળાએ રસ્તાઓ પર અવરોધ ઊભો કર્યો હતો અને દુકાનો લૂંટી રહ્યા હતા. અમે ટીયર ગેસ છોડ્યા અને ચેતવણીઓ આપી, લાઠીચાર્જ પણ કર્યો, પરંતુ ભીડ "કબજામાં" ન આવી અને "જય શ્રી Rm" બૂમો પાડી રહી હતી. આ સમયે, ચાર ટીયર ગેસના શેલ છોડવામાં આવ્યા. ટોળું વધુ હિંસક બન્યું અને પોલીસ પર પથ્થરમારો શરૂ કર્યો. પોલીસે બધા કાયદેસર પગલાં લીધાં. મેં મારી રિવોલ્વરથી એક રાઉન્ડ ફાયરિંગ કર્યું. મેં અસરકારક પગલાં લેવાનો પ્રયાસ કર્યો. [યાદ રહે યહ સબ બાતે police બતા રહી હૈ , આગે...]

"પરંતુ ભીડ વિખેરાઈ નહીં. તે હિંસક બની ગઈ. આ સમય દરમિયાન, ગુલબર્ગ સોસાયટી, જેમાં મુખ્યત્વે મુસ્લિમો રહે છે, ત્યાં પાછળથી એક ટોળાએ હુમલો કર્યો - જ્યાં રેલ્વે સ્ટેશન હતું. પથ્થરમારો અને આગચંપી થઈ અને વિશાળ ટોળાએ રેલ્વે ટ્રેક પણ ઉખેડી નાખ્યા. મને "ઘુસીજાઓ" ના બૂમો સંભળાયા. અને ઓમ નગર અને ચકલા રોડની દિશામાંથી, ટોળાએ દરવાજા તોડી નાખ્યા, મિલકત અને લોકોને બાળી નાખવા અને પથ્થરમારો કરવાનું શરૂ કર્યું"

"આ તબક્કે મુસ્લિમો દ્વારા ખાનગી ગોળીબાર કરવામાં આવ્યો હતો. ઝોન 4 ના ડીસીપી અને વધારાના સીપી સેક્ટર બે ત્યાં હતા. પોલીસ ગોળીબારમાં દિનેશ નામનો એક વ્યક્તિનું મોત નીપજ્યું હતું. આ સમય સુધીમાં ગુલબર્ગ સોસાયટીની મહિલાઓ અને પુરુષો મૃત હાલતમાં પડી ગયા હતા. ગુલબર્ગ સોસાયટીમાં 19 બ્લોક અને 8 ઇમારતો છે. મહિલાઓ અને બાળકો પોતાના જીવ બચાવવા માટે છત પર છુપાઈ ગયા હતા. ચારેય બાજુથી તેમના પર ટોળા દ્વારા હુમલો કરવામાં આવ્યો: "બધા મુસ્લિમોને ખતમ કરો; અમારા લોકોને તેમનાથી બક્ષવામાં આવ્યા નહીં, દયા ન કરો". આ બૂમો હતી. અમે ટોળાને વિખેરવા માટે ચેતવણીઓ આપતા રહ્યા, અમે ગોળીબાર પણ કર્યો. શ્રવણજી લાઠોજી વણજારા અને વધુ એક ખાનગી ગોળીબારમાં ઘાયલ થયા."

મોદી સરકારે પોતાના સૌથી વિવાદાસ્પદ નિર્ણયોમાંના એકમાં, VHP સાથે જોડાણ ધરાવતા સહાયક પોલીસ કમિશનર પી.એન. બારોટને તપાસ સોંપી. બાદમાં તેણે કેસ બીજા કોઈને ટ્રાન્સફર કર્યો. દાખલ કરાયેલ ચાર્જશીટમાં, મુખ્ય આરોપીઓના નામનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નથી. છતાં ઘણાં આરોપી ઓનાં નામ મળી રહે છે:-

૧) ગિરીશ પ્રભુદાસ શર્મા (૨૭): ટ્રક બોડીના વ્યવસાયમાં: પટણી સોસાયટી, ચમનપુરા. આગ લગાડવા માટે ૫ લિટર કેરોસીન ડ્રમ પૂરા પાડ્યા.

૨) દિનેશ પ્રભુદાસ શર્મા (૨૩): પટણી સોસાયટી, ચમનપુરા. ૫ લિટર કેરોસીન ડ્રમ પૂરા પાડ્યા; લોકોને સળગાવવા માટે પેટ્રોલ ડ્રમ પૂરા પાડ્યા.

3) રમેશ છોટી (30): પંડિતજીનો પુત્ર: આશા ટ્રેડિંગ, પટણી નગર સોસાયટી, ચમનપુરાની બાજુમાં દુકાન ધરાવતો બંગડી વેચનાર.

૪) કપિલ (૨૨): રામ નારાયણ (મુન્ના)નો પુત્ર, સ્વામી નારાયણ મંદિર પાસે પેટ્રોલ પંપમાં કામ કરે છે; બાબુસિંહ મધેશીંગ સોસાયટી, ગુલબર્ગ સોસાયટી સામે, ચમનપુરા. બજરંગ દળ સાથે સંબંધિત છે. ત્રિશૂલ અને પેટ્રોલ પૂરું પાડ્યા.

૫) સુરેશ અલિયાસ કાલી ધોબી (૨૨): તે ધોબી છે; બાબુસિંહ મધેસિંહ સોસાયટી, સામે. ગુલબર્ગ સોસાયટી, ચમનપુરા.

6) નારાયણ ટૉંક ઉર્ફે કાબરા ચેનલવાલા (40): ઘીવાલી ચાલી, ચમનપુરા.
પથ્થરમારો અને છરાબાજી.

૭) ભરત લક્ષ્મણ રાજપૂત: તે ચમનપુરામાં ડૉ. સુલ્તાનના દવાખાના પાછળ કામ કરે છે અને રામજી મંદિર પાછળ રહે છે.

૮) સુરેન્દ્ર (૨૨): ચંપાબહેનનો પુત્ર. તેના સસરા આશા ટ્રેડિંગ કંપનીના માલિક છે, તેની માતા શેવન ક્લિનિકમાં કમ્પાઉન્ડર તરીકે કામ કરે છે; ડૉ. ગાંધી ચાલી, ચમનપુરા.

૯) કૃષ્ણા: ચંપાબહેનનો પુત્ર: ડૉ. ગાંધી ચાલી, ચમનપુરા.

૧0) લાલા મોહનજી દરબાર: ગેરકાયદેસર દારૂના ધંધામાં સામેલ. ડૉ. ગાંધી ચાલી, ચમનપુરા. તેને પ્રત્યક્ષદર્શીઓએ ખરેખર બળાત્કાર કરતા જોયો છે.

૧૧) સુશીલ બ્રિજ મોહન શર્મા (૨૭): હોમગાર્ડ્સમાં કામ કરે છે; રામચંદ્ર કોલોની, ટકરી, ચમનપુરા.

૧૨) પૂના સિંહ રાજપૂત (૪0-૪૨): અરવિંદ મિલ્સમાં કામ કરે છે: ઘીવાલી ચાલની સામે, રામલાલ ઉત્તમચંદ ની ઉપર, ચમનપુરા. કોંગ્રેસ (I) કાર્યકર. તે હાથમાં છરી સાથે જોવા મળ્યો હતો.

13) મનીષ પ્રભુદાસ જૈન (25): માલિક રાજા કિરાણા સ્ટોર, ડૉ. ગાંધી ચાલી, ચમનપુરા.

14) ધર્મેશ (20): ગેરકાયદેસર દારૂના ધંધામાં સંડોવાયેલા રામ અચલ પાઠકનો પુત્ર, ચંદુલાલ ચાલી, ચમનપુરા.

૧૫) ગબ્બર: મંડન ઝીંગારનો પુત્ર (પાતળો અને ટૂંકો, તેના એક કાકા છે, પોલીસમાં જેનું નામ અશોક ઝીંગાર છે); ચંપલ બનાવે છે; બાબુસિંહ મધેશિંગ ચાલી, ગુલબર્ગ સોસાયટી, ચમનપુરા સામે. તે બંગલા નંબર ૧ માં ગુલબર્ગ સોસાયટી પર હુમલાનું નેતૃત્વ કરી રહ્યો હતો.

૧૬) ચુન્નીલાલ પ્રજાપતિ (૫૫): ભાજપના ભૂતપૂર્વ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેટર, મોહનલાલ વાડી, ચમનપુરા. ટોળાને ઉશ્કેરતા જોવા મળ્યો હતો.

૧૭) મહેસિંહ દૂધસિંહ ચૌધરી (૪૫): વકીલ અને ભૂતપૂર્વ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેટર, કોંગ્રેસ: (પાર્ટીના વરિષ્ઠ સભ્ય જાફરીએ તાજેતરની ચૂંટણીઓમાં તેમને ટિકિટ ન આપવાનું પસંદ કર્યું હતું); ચમનપુરા.

૧૮) જગરૂપ સિંહ રાજપૂત (૪૮); અમદાવાદના એડવોકેટ અને ભૂતપૂર્વ ડેપ્યુટી મેયર: નવી ચાલી, ઓમ નગર રોડ, ચમનપુરા.

19) દયારામ મોચી અને અશોક ઉર્ફે ઝીંગર: બંગલો નંબર 1, ગુલબર્ગ સોસાયટી, ચમનપુરા. મોચીએ તેના ઘરને હુમલાના સ્થળ તરીકે ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી આપી.

20) મંગેલાલ જૈન (32): માલિક, અધિનાથ કિરાણા સ્ટોર, ચમનપુરા સામે,પમ્પિંગ સ્ટેશન. તેણે જાફરીના ઘર પર હુમલાનું નેતૃત્વ કર્યું હતું.

21) દિલીપ સૂરજ બાલી: રામચંદ્ર કોલોની, પાણીના ટેન્કર પાસે, ચમનપુરા.

22) નરેશ કૃષ્ણદાસ બ્રાહ્મણિયા: ગેરકાયદેસર દારૂના ધંધામાં; તલાટી નગર, પાસે રોહિદાસ બસ સ્ટેશન, બ્લોક નંબર 32, તલાટી નગર.

૨૧) દિલીપ સૂરજ બાલી: રામચંદ્ર કોલોની, પાણીના ટેન્કર પાસે, ચમનપુરા.

૨૨) નરેશ કૃષ્ણદાસ બ્રાહ્મણિયા: ગેરકાયદેસર દારૂના ધંધામાં; તલાટી નગર, રોહિદાસ બસ સ્ટેશન પાસે, બ્લોક નં. ૩૨, તલાટી નગર.

૨૩) લાખિયા (૨૭): (તે ૫ ફૂટ ૫ ઇંચ ઊંચો છે. તેના વાળ લાંબા છે જેનો રંગ લાલ છે.); બ્લોક ૫૫, તલાટી નગર. બળાત્કાર માટે જવાબદાર.

૨૪) ગિરીશ અલિયાસ કાલિયા (૨૫); રોહિદાસ બસ સ્ટોપ પાસે રહે છે.

૨૫) ધોબી કૈલાશ: ગોપાલ નગરમાં રહે છે (તેઓએ કહ્યું કે તે શ્યામ રંગનો છે, મોબાઇલ ફોન રાખતો હતો, કાનમાં બુટ્ટી પહેરતો હતો). તેને ઘણા લોકોએ તલવાર સાથે જોયો. (મદન મોચીનો પુત્ર, ગબ્બર પણ જોવા મળ્યો હતો.)

યાદ રહે, યે સિર્ફ અહમદાબાદ કે એક ઇલાકે “ગુલબર્ગ સોસાયટી, ચમનપુરા” કા કિસ્સા હૈ, અગલે હિસ્સો મે બાકી ઇલાકો કે કિસ્સે દર્જ કીએ જાયેંગે.

Issue 4 કા ઇન્તેઝાર કરે.

શુક્રિયા.